

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, राज्यमंडळ, पुणे- ०४
परिपत्रक क. रा.मं./संशोधन/यो.प्र./२०२४ -२५/३३३८, दि. २३/०८/२०२४

कोल्हापूर विभागीय मंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व मान्यता प्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालय प्रमुखाना कळविण्यात येते की, मंडळ अधिनियम १९६५ नुसार व विनियम १९७७ नियम क्र. ८० (१) अन्वये या मंडळाव्यतिरिक्त इतर संविधानिक मंडळे, मान्यता प्राप्त संस्था व विद्यापीठे यांच्या परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना इ. ११ वी/ १२ वी प्रवेशासाठी योग्यता प्रमाणपत्र घेणे बंधनकारक आहे.

योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याबाबतच्या सूचना व कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे आहेत.

अ) योग्यता प्रमाणपत्रासाठी पात्रतेच्या अटी -

१. राज्यमंडळाने निर्देशित केलेल्या बोर्डाशी समकक्ष असलेल्या बोर्डांमधून विद्यार्थी इ. १० वी उत्तीर्ण असावा. समकक्ष बोर्डाची यादी मंडळाच्या mahahsscboard.in. या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.
२. विद्यार्थी इ. १० वी/ इ. ११ वी परीक्षा इंग्रजी विषयासह पाच विषयांमध्ये उत्तीर्ण असावा.
३. इ. ११ वी विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतला असल्यास विज्ञान विषयात संबंधित मंडळाच्या निकषानुसार विद्यार्थी विज्ञान विषयात उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

ब) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज उपलब्ध करून देणेबाबतची कार्यवाही-

परराज्यातील / परदेशातील विद्यार्थी ज्यावेळी इ. ११ वी मध्ये मान्यता प्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेतात, त्यावेळी भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी रु. १०००/- व परदेशातील (भारताबाहेरील) विद्यार्थ्यांसाठी रु.१५००/- हे विहित शुल्क आकारून कनिष्ठ महाविद्यालया मार्फत विद्यार्थ्यांचे योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज ऑनलाईन स्विकारावेत.

क) योग्यता प्रमाणपत्र अर्जासोबत खालीलप्रमाणे कागदपत्रे ऑनलाईन पद्धतीने अपलोड करणे आवश्यक आहे.-

१. उत्तीर्ण परीक्षेची गुणपत्रिका, प्रमाणपत्र, शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची छायांकित प्रत स्वसाक्षात्कृत (Self-Attested) केलेली असावी.
२. मूळ प्रमाणपत्र संबंधित मंडळाकडून प्राप्त झालेले नसल्यास मुळ तात्पुरते प्रमाणपत्र. (Provisional Certificate) व त्याची प्रमाणित छायांकित प्रत.
३. मूळ स्थलांतर प्रमाणपत्र (Original Migration Certificate)
४. अर्जासोबत जोडलेले विहित नमुन्यातील हमीपत्र (Deed of undertaking) हे विद्यार्थ्यांकडून भरून घेण्यात यावे.
५. परदेशी विद्यार्थ्यांनी वरील अ. क्र. १ ते ४ या कागदपत्रासह अर्जासोबत आलेले "Appedix A" वर संबंधित शाळेचा सही शिक्षका तसेच भारतीय राजदूतावास(Indian Embassy) यांची सहीशिक्षका असणे आवश्यक आहे.

ड) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज ऑनलाईन सादर करण्याबाबतच्या तारखा व शुल्क तक्ता जोडला आहे.

• १२ वी तील व्रुटी पूर्तता निकालानंतर दि ३१ ऑगस्ट अंतिम मुदत देण्यात येत आहे. योग्यता प्रमाणपत्राची व्रुटी पूर्तता न झाल्यास सादर विद्यार्थ्यांची परीक्षेची संपादनूक रद्द करण्यात येईल.

* राज्याबाहेरील किंवा परदेशातील / इतर मंडळातून उत्तीर्ण होऊन आलेले जे विद्यार्थी इ. १२ वी मध्ये प्रवेश घेण्यास पात्र आहेत त्यांनी १ सप्टेंबर पूर्वीच इ. ११ वी उत्तीर्णतेचे मूळ स्थलांतर (Mirgration) प्रमाणपत्र व इतर आवश्यक त्या कागदपत्रांसह योग्यता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे. ज्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मूळ शैक्षणिक संस्थेकडून स्थलांतर (Mirgration) प्रमाणपत्र देण्याची सुविधा उपलब्ध नाही, त्यांनी त्यांच्या कनिष्ठ महाविद्यालयामार्फत विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांची प्रतिस्वाक्षरी असलेल्या दाखल्याची साक्षांकित छायाप्रत सादर केल्यास ग्राह्य धरली जाईल. सदर (Mirgration Certificate) Digilocker वर उपलब्ध असल्यास ते ग्राह्य धरावे. इतर मंडळातून खाजगीरित्या प्रविष्ट झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूळस्थलांतर प्रमाणपत्र (Mirgration) आवश्यक आहे. कारण फेब्रु-मार्च परीक्षेसाठी मंडळाने निश्चित केलेल्या मुदतीत आवेदनपत्र ऑनलाईन भरण्यात यावे. मात्र एखाद्या विद्यार्थ्यांचे पालक निर्धारित मुदतीनंतर राज्यामध्ये बदलून आल्यास अशा विद्यार्थ्यांचा प्रस्ताव विलंब शुल्क व दंडाच्या रकमेसह सर्व कागदपत्रांची पूर्तता असेल तरच स्विकारण्यात येईल.

इ) योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज सादर करतांना कनिष्ठ महाविद्यालयांनी खालील सुचनांचे काटेकोरपणे पालनकरणे बंधनकारक आहे.

१. विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी इ. ११ वीसाठी ऑनलाईन प्रवेश दिल्यानंतर संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयांनी संबंधित विद्यार्थी-
 - अ) अधिकृत बोर्डाची इ. १० वी परीक्षा उत्तीर्ण केलेली आहे काय ?
 - ब) इंग्रजी विषयासह पाच विषयात उत्तीर्ण आहे काय?
 - क) इ. ११ वी विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतला असल्यास विज्ञान विषयात संबंधित मंडळाच्या निकषा नुसार विद्यार्थी विज्ञान विषयात उत्तीर्ण आहे काय?
 - ड) विज्ञान असा ठळक विषय नसला तरी त्याने घेतलेल्या विषयात विज्ञान शाखेच्या/विषयाच्या भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र व जीवशास्त्र या विषयांचा अभ्यासक्रम असलेला विषय असावा. या चारही बाबींचा संबंधित विद्यार्थ्यांच्या कागदपत्रावरून पडताळणी करूनच प्रवेश देण्यात यावा अन्यथा प्रवेश देण्यात येऊ नये.
२. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या अंतर्गत येणाऱ्या विभागीय मंडळासाठी ए.टी.के.टी. चा नियम लागू आहे. परंतु इतर बोर्डातील विद्यार्थ्यांना ए.टी.के.टी. चा नियम लागू नाही, याची नोंद घ्यावी.
३. काही बोर्डांच्या गुणपत्रिका व प्रमाणपत्र एकच असतात त्याप्रमाणे त्यावर नमूद केलेले असते. ज्या बोर्डाची गुणपत्रिका स्वतंत्र देण्यात येते त्या बोर्डाचे प्रमाणपत्र अथवा तात्पुरते प्रमाणपत्र (Provisional Passing Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे.
४. Digilocker द्वारे प्राप्त प्रमाणपत्रे हि आय टि अॅक्ट २०००नुसार legally valid असल्यामुळे Digilocker वर उपलब्ध असल्यास document ग्राह्य धरण्यास हरकत नाही. सदर Document चा QR Code हा Digilocker app मधील Scanner द्वारे Scan करून त्याची वैधता पडताळणी करावी.
५. वरील अटी व शर्तीची पूर्तता केलेल्या विद्यार्थ्यांना कनिष्ठ महाविद्यालयात तात्पुरता प्रवेश द्यावा.
६. योग्यता प्रमाणपत्राशी संबंधित माहिती अथवा इतर बाबींसाठी कनिष्ठ महाविद्यालयाचा जबाबदार प्रतिनिधी मंडळात पाठविण्यात यावा. विद्यार्थी/पालक यांना मंडळामध्ये पाठविण्यात येऊ नये.

- ७ ज्या विद्यार्थ्यांचे योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज मंडळास सादर करून योग्यता प्रमाणपत्र घेतलेले नाही अश्या विद्यार्थ्यांना इ. ११ वीचा निकाल कनिष्ठ महाविद्यालयाने राखून ठेवावा. योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय विद्यार्थ्यांस इ. १२ वी मध्ये प्रवेश देण्यात येवू नये.
- ८ ज्या मंडळाच्या नियमित विद्यार्थ्यांना स्थलांतर प्रमाणपत्र (Migration Certificate) दिले जात नाही, अश्या विद्यार्थ्यांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावर संबंधित जिल्हा शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक)/ शिक्षण निरीक्षक यांची प्रतिस्वाक्षरी असलेल्या दाखल्याची छायांकित प्रत साक्षांकित केलेली ग्राह्य धरली जाईल. इतर मंडळामधून खाजगीरित्या प्रविष्ट झालेल्या विद्यार्थ्यांचे मूळ स्थलांतर प्रमाणपत्र आवश्यक आहे.
- ९ राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठातून (NIOS) उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी कोणत्याही वर्गाची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची साक्षांकित केलेली प्रत सादर करावी अथवा संपर्क केंद्राने दिलेला दाखला (LC) जोडलेला असावा.
- १० योग्यता प्रमाणपत्र अर्जाचे ऑनलाईन पद्धतीने मंडळाकडे शुल्क भरावे. अर्ज विभागीय मंडळाकडे सादर करण्यापूर्वी सदर अर्जातील माहिती तसेच अपलोड केलेले कागदपत्रे हे योग्य असल्याची खात्री कनिष्ठ महाविद्यालयांनी करावयाची आहे. तसेच परिपूर्ण प्रस्ताव असणा-या विद्यार्थ्यांचेच अर्ज विभागीय मंडळाकडे पाठविण्यात यावे.
- ११ परदेशातील विद्यार्थ्यांकरिता "Appendix'A" वर संबंधित शाळेचा सही व शिक्का तसेच भारतीय राजदूतावास (Indian Embassy) यांची सही शिक्का असणे आवश्यक आहे. तसेच विद्यार्थी ज्या मंडळातून इ. १० व इ. ११ वी उत्तीर्ण झाले आहेत त्या मंडळाची विषययोजना पडताळणी तसेच संबंधित परीक्षा मंडळाचे उत्तीर्णतेचे निकष, राज्य शासनाच्या कोणत्या नियमाद्वारे नोंदणी प्राप्त आहे याचा दाखला या सर्व बाबींची पडताळणी करणे आवश्यक असते. त्यामुळे समकक्षता यादीमध्ये समावेश नसलेल्या संस्थेमधील/ मंडळातील परदेशातील/ परराज्यातील विद्यार्थ्यांना योग्यता प्रमाणपत्र देणेबाबतचा प्रस्ताव सदर विद्यार्थ्यांचे योग्यता प्रमाणपत्र अर्जप्राप्त झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांच्या योग्यता प्रमाणपत्रासाठीच्या अर्जाची प्रिंट आऊट काढून प्रचलित पद्धतीने पुढील कार्यवाहीसाठी प्रस्ताव सादर करावा.
- १२ अन्य मंडळाकडून आलेल्या विद्यार्थ्यांना इ. १२ वी परीक्षेचे आवेदनपत्र भरण्यापूर्वी योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे कनिष्ठ महाविद्यालयास बंधनकारक आहे, अन्यथा १२ वी परीक्षेचे आवेदनपत्र भरता येणार नाही. परंतु योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळात सादर न करता परस्पर विद्यार्थ्यांचे आवेदनपत्र भरून विद्यार्थी परीक्षेस प्रविष्ट केले जातात. सदर बाब मंडळाच्या निदर्शनास आल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाची मंडळ मान्यता काढून घेण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल व विद्यार्थ्यांची संपादनूक रद्द करण्यात येईल याची नोंद घेण्यात यावी.
- १३ इ. ११ वी अन्य मंडळात उत्तीर्ण करून इ. १२ वी मध्ये मंडळात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडे स्थलांतर (Migration) प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाने विभागीय शिक्षण उपसंचालकांकडून मंडळ बदलीबाबतचे परवानगी पत्र योग्यता प्रमाणपत्र अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक आहे. तदनंतर आलेले प्रस्ताव दंडनीय दराने पात्र असतील.
- १४ टी.सी. गुणपत्रक, संबंधित मंडळांकडून प्राप्त ग्रेडचे गुणात रूपांतर केलेली प्रत व प्रमाणपत्र (संबंधित मंडळांकडून मूळ प्रमाणपत्र प्राप्त नसल्यास मूळ तात्पुरते प्रमाणपत्र म्हणजेच (Provisional Certificate) प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत (सदर प्रत संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय मुख्याध्यापक / प्राचार्य यांनीच प्रमाणित केलेली असावी.)

- १५ शैक्षणिक खंड (गॅप) असेल तर अशा विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशास शैक्षणिक खंडाबाबत प्रतिज्ञापत्र (Affidavit) देणे आवश्यक आहे.
- १६ कोणताही पात्र विद्यार्थी योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज भरण्यापासून वंचित राहणार नाही याची नोंद घ्यावी. जर विद्यार्थ्यांचा योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज मंडळाने निर्धारित केलेल्या कालावधीमध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून प्राप्त झाला नाही अथवा पाठविण्यात आला नाही अशी बाब या मंडळाच्या निदर्शनास आल्यास संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयाची मान्यता काढून घेण्याची कारवाई केली जाईल, योग्यता प्रमाणपत्रा अभावी विद्यार्थ्यांच्या होणाऱ्या नुकसानीस मंडळ जबाबदार राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- १७ विभागीय मंडळ स्तरावर योग्यता प्रमाणपत्रासाठीचे अर्ज Maker/Checker पद्धतीने तपासावयाचे आहेत. उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयाकडून प्राप्त झालेले अर्ज नेमून दिलेल्या जिल्हा /तालुका नुसार संबंधित कर्मचार्याला (Deskuser) त्यांचे Login मध्ये उपलब्ध होतील.
- १८ संबंधित कर्मचार्यांनी ऑनलाईन पद्धतीने प्राप्त अर्जांची online पद्धतीने कागदपत्रांची पडताळणी करून स्वतःच्या अभिप्रायासह पात्र/अपात्र (Eligible/Not-eligible) मार्क करून Final Authority (Checker) कडे अंतिम पडताळणी करिता पात्र/अपात्र यादीसह forward करावयाचा आहे. अथवा कागदपत्रे अपूर्ण असल्यास Incomplete remark करून कनिष्ठ महाविद्यालयाकडे परत पाठवावयाचा आहे. Final Authority असणाऱ्या वापरकर्त्याने सदर अर्ज पात्र/अपात्र (Eligible/ Not-eligible) असा अंतिम Remark द्यावा. अर्ज पात्र केल्यानंतर संबंधित विद्यार्थ्यांचे Eligibility Certificate तयार होऊन संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयात त्यांच्या Login मध्ये उपलब्ध होईल.
- १९ कागदपत्रे स्कॅन करण्यासाठी कनिष्ठ महाविद्यालयांनी स्कॅनर/मोबाईलद्वारे कागदपत्रांचे फोटो (pdf) काढून ते अपलोड करावेत. विद्यार्थ्यांचा मोबाईल क्रमांक व ई- मेल आयडी पुढील संपर्कासाठी अनिवार्य आहे. विद्यार्थ्यांनी योग्यता प्रमाणपत्रासाठी आवश्यक कागदपत्रे उच्च माध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयात विहित मुदतीत जमा करावयाची आहेत.
- २० आपल्या विभागीय मंडळामध्ये योग्यता प्रमाणपत्रासंदर्भात स्वतंत्र शाखा असल्यास त्या संबंधित शाखेस स्वतंत्रपणे संगणक व नेट यंत्रणा उपलब्ध करून देण्यात यावी.
- २१ सदर प्रक्रिया ऑनलाईन असल्याने यासंदर्भातील विभागीय मंडळ स्तरावरील सर्व कामकाज विभागीय मंडळातील गणकयंत्र विभाग व योग्यता प्रमाणपत्र शाखा यांचेकडून समन्वयाने करून घेण्यात यावे.
- २२ इ. १२ वी फेब्रु-मार्च २०२५ परीक्षेसाठी योग्यता प्रमाणपत्र शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने (Debit Card/ Credit Card/UPI/Net Banking द्वारे) भरणे अनिवार्य राहिल. ऑनलाईन पद्धतीने शुल्क जमा केल्यानंतर कनिष्ठ महाविद्यालयांना पोचपावती प्राप्त होईल. यापूर्वी कनिष्ठ महाविद्यालयाने ऑफलाईन योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज व इतर कागदपत्रांच्या हार्ड कॉपीज (Hard Copies) विभागीय मंडळाकडे जमा करण्यात येत होत्या तथापि फेब्रु- मार्च २०२५ च्या परीक्षेपासून सदर कार्यपद्धतीत बदल करण्यात आला असून, कनिष्ठ महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांचे अर्ज व इतर कागदपत्रे प्रत्यक्षात जमा न करता ती कागदपत्रे ऑनलाईन(Online)

- पद्धतीने विभागीय मंडळाकडे सादर करावयाची आहेत.
- २३ योग्यता प्रमाणपत्राचे अर्ज ऑनलाईन पद्धतीनेच भरावयाचे आहेत. त्यामुळे कोणाचाही ऑफलाईन अर्ज स्विकारला जाणार नाही, याची नोंद घ्यावी.
- २४ तसेच योग्यता प्रमाणपत्राची Llink व अतिरिक्त शुल्काचा तक्ता मंडळाच्या www.mahahsscboard.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. सादर बाब आपल्या कार्यक्षेत्रील सर्व कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

उपरोक्त परिपत्रक कनिष्ठ महाविद्यालयाचे शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी व पालकांच्या निदर्शनास आणावे.

(अनुराधा ओक)
सचिव,
राज्य मंडळ, -४.

प्रत माहितीस्तव-

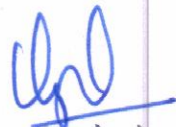
- १) परीक्षा शाखा राज्यमंडळ पुणे,
- २) गणकयंत्र विभाग राज्यमंडळ पुणे,

क्र.कोविमं/उ.मा./परीक्षा/ 1754.
दिनांक :- २६/०८/२०२४

प्रति,
प्राचार्य,
सर्व मान्यताप्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालये,
जिल्हा - सातारा, सांगली, कोल्हापूर.

विषय :- योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने सादर करण्याबाबत..

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, या मंडळाव्यतिरिक्त इतर संविधानिक मंडळे, मान्यता प्राप्त संस्था व विद्यापीठे यांच्या परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना इ.११ वी/१२ वी प्रवेशासाठी योग्यता प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याकरिता ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज सादर करण्याबाबत उपरोक्तप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

(सुभाष रा. चौगुले)
विभागीय सचिव,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर